

“Binnenvaart, laat je gezicht zien!”

In Lies van Aelst heeft de binnenvaart een gedreven voorvechter. En één met invloed: ze is namens de SP lid van de Provinciale Staten in Zuid-Holland. Toen haar partij in 2011 voor het eerst aan de macht kwam in de waterrijke provincie werd vervoer over water prompt als speerpunt opgenomen in het coalitieakkoord.

De jonge Van Aelst roerde zich de afgelopen maanden ook in de discussie over de hefbrug bij Boskoop. Inwoners dreigden via een burgerinitiatief een spitsluiting voor elkaar te krijgen – wat dramatisch zou zijn voor de scheepvaart op de Gouwe. Voorlopig is dat plan van de baan. Eerst wordt onderzocht hoe het verkeer in Boskoop en omgeving beter, sneller kan worden afgewikkeld. Ook de belangen van de binnenvaart tellen daarin mee.

Emile Roemer

Lies van Aelst is 25 jaar. Ze is al negen jaar actief binnen de SP. In 2007 kwam ze, nog maar net achttien geworden, in de Provinciale Staten van Zuid-Holland. De eerste vier jaar zat haar partij in de oppositie; sinds 2011 maakt de SP (vijf Statenleden) deel uit van de coalitie met VVD, D66 en CDA. Van Aelst is naast Verkeer & Vervoer (“exclusief asfalt”) woordvoerder voor Water, Milieu en Dierenwelzijn. Het Statenlidmaatschap is – op papier – een deeltijdfunctie. Daarnaast doet Van Aelst een research master-opleiding Vroegmoderne Intellectuele Geschiedenis aan de Erasmus Universiteit Rotterdam. In augustus studeert ze af; daarna hoopt ze groen licht te krijgen voor een onderzoeksopdracht. Voordat ze lid werd van Provinciale Staten had ze geen bijzondere affiniteit met de binnenvaart. De

bedrijfstad was haar ook weer niet helemaal onbekend; ze woont in Gorinchem, een stad die vergroeid is met het water.

De SP staat al jaren positief tegenover vervoer over water, zet zich daar ook actief voor in. Van Aelst was al snel overtuigd. “Die steun aan de binnenvaart is ooit begonnen met Emile Roemer; die heeft twee rapporten gemaakt, waaronder *De schipper aan het woord*. Het belang van de bedrijfstak is daarna tot heel onze partij, op alle niveaus, doorgedrongen.” Zelf schreef ze in 2010 *Waar water is, is een weg*. Daarin staat de visie van de SP-Stat fractie hoe de binnenvaart in Zuid-Holland kan worden bevorderd.

Speerpunt

Nu de SP meeregeert in Zuid-Holland brengt dat een andere rol met zich mee voor de Statenleden. Met meer oog voor nuance, zoeken naar compromissen. “In de oppositie zul je eerder tegen dingen aan schoppen”, erkent Van Aelst. Maar nu is de invloed groter. “Dingen waar we in de oppositie voor gestreden hebben, kunnen we nu realiseren.”

“Zo is ook vervoer over water als speerpunt in het coalitieakkoord opgenomen. Goed, er is geen geld voor grote investeringen – het zijn nu eenmaal financieel lastige tijden – maar er wordt anders over infrastructuur gedacht en gekeken. Onze provincie is hartstikke waterrijk. Investerings gingen hoofdzakelijk naar wegen. Als je slim omgaat met het beschikbare geld en meer lading over water weet te krijgen, verminderen de files op de weg ook. Zo hoeft je minder te investeren in wegen en verminder je de uitstoot van goederenvervoer.”

Van Aelst is blij met de bouw van het Container Transferium in Al-

Lies van Aelst: “Als provincie gaan we over bedrijventerreinen en geven we bij watergebonden bedrijventerreinen de voorkeur aan watergebonden bedrijvigheid.” (foto SP)

blasserdam, dat vanaf 2015 de containeraanwas van Maasvlakte 2 moet helpen opvangen. Een shuttledienst tussen Rotterdam en Alblasserdam moet de laadboxen in grote aantallen over het water wegwerken. Over de weg, via de N15 en A15, kunnen al die extra containers niet afgevoerd worden.

Kleine schepen

“Het is belangrijk dat je vanuit Rotterdam met grote schepen naar Alblasserdam en naar Duitsland kunt.” Van Aelst vraagt echter ook aandacht voor kleinere schepen. “De nadruk ligt vaak op grote schepen en grote volumes. Het is zonde als dat ten koste van de kleine schepen gaat.”

Die categorie concurreert met de vrachtwagen en heeft het meest te lijden gehad van de sluiting van kleine (provinciale of gemeentelijke) vaarwegen en loswallen.

“Het is een bekende ontwikkeling: er zijn op tal van plaatsen woningen gebouwd bij havens. Omdat de bewoners vervolgens overlast ondervonden van de overslag, zijn de havenactiviteiten gestopt. Doodzonde.”

“Dat mag dus niet meer gebeuren. Niet meer bouwen aan loswallen en van te voren nadenken over de toekomstige ontwikkelingen rond een locatie voor een eventuele laad en los wal. Als provincie gaan we over bedrijventerreinen en we geven bij watergebonden bedrijventerreinen de voorkeur aan watergebonden bedrijvigheid.”

Een ander voorbeeld is een veevoederbedrijf dat niet meer bereikbaar was nadat een zwaai kom onbruikbaar werd doordat de gemeente ligplaatsvergunningen afgaf voor

jachten. Tot die tijd konden schippers het kanaal achteruit verlaten nadat ze hun lading hadden gelost en vervolgens draaien in de zwaai kom. Nu krijgt dat bedrijf zijn grondstoffen over de weg.

Lies van Aelst (SP Zuid-Holland): gedreven voorvechter van vervoer over water

“Het hoeft vaak geen eens geld te kosten om vervoer over water meer kansen te geven. Laten we in heel Nederland beginnen de binnenvaart niet onmogelijk te maken. In Zuid-Holland zetten we expliciet in op binnenvaart. Voor goed goederenvervoer kunnen we niet zonder vervoer over water. Stem infrastructuur en vervoersplannen op elkaar af en weeg alles mee.”

Inspraak

Dat is ook haar standpunt in de kwestie rond de Boskoopse brug. Na een burgerinitiatief boog Provinciale Staten zich over het voorstel om de hefbrug over de Gouwe tijdens spits tijden niet meer te laten draaien. Dat moest de files voor de oeververbinding 's ochtends en 's avonds tegengaan.

De scheepvaart zou daarvan echter zeer ernstige hinder ondervinden. Koninklijke Schuttevaer organiseerde een tegenpetitie en maakte, net als de ASV, gebruik van de inspraakmogelijkheid tijdens de behandeling in het Provinciehuis.

“Goed dat ze dat deden en dat ze zijn gekomen”, vindt Van Aelst. “Vaak weten binnenvaartorganisatie het niet of pas heel laat als zoiets

lokaal speelt. De schippers zijn immers elders in Europa aan het varen.”

Ze adviseert vertegenwoordigers uit de binnenvaart om in dat soort zaken altijd persoonlijk naar een behandeling te komen. “Je gezicht laten zien werkt vele malen beter dan alleen een bezwaar schrijven.”

“Inspreken helpt, is mijn ervaring. De politici die beslissen krijgen er een gezicht en een verhaal bij. Het leeft meer dan een brief die tussen de ingekomen stukken vermeld staat. Toen de schippers zich lieten horen bij de inspraak over Boskoop zag je op de gezichten van de Statenleden: ‘Oh, zit dat het zo?’”

“Ook de contacten die je opdoet zijn veel waard. Voor als er later weer eens iets speelt rond binnenvaart en vaarwegen.”

Landbouworganisatie LTO beheerst het spel uitstekend, is de ervaring van de SP-politica. “Die zijn er altijd als iets op de agenda staat waarmee agrarische bedrijven of tuinders te maken kunnen krijgen. Zij hebben natuurlijk wel als voordeel dat die bedrijven op één plek zitten en direct doorhebben dat er iets speelt.”

Spitsluiting

De spitsluiting is voorlopig van de baan. Woensdag 11 december heeft de Provincie besloten onderzoek te laten doen naar de verkeerssituatie in en rond Boskoop.

“Daarbij wordt de verkeersafwikkeling in de hele regio bekeken en wat de beste oplossing voor alle moda-

liteiten is. Dus ook de binnenvaart.”

“Natuurlijk is het lastig als je voor de brug in de file staat. Dat vind ik zelf ook, zeker als ik daardoor mijn trein mis. Maar je moet naar het grote geheel kijken: de economische belangen – en dan ook die van de scheepvaart. Welke gevolgen heeft het als door zo'n spitsluiting minder lading over het water gaat en dus meer over de weg. Dat levert juist weer extra files op en is slecht voor het milieu.”

Het onderzoek moet voor de zomer van 2014 gereed zijn. Er wordt ook naar creatieve oplossingen, weet Van Aelst. “Er is vanuit de binnenvaart al geopperd om de spoorbrug bij Gouda 's ochtends vroeger te laten beginnen met draaien; dan kunnen de schepen al vóór de spits de brug van Boskoop passeren en hebben de auto's en fietsers minder last.”

De brug bij Boskoop. (foto Wikimedia/Michiel Verbeek)